

2023 HÅLLBARHETS- REDOVISNING

Renova

Renova

Renova

Västsveriges ledande miljöföretag inom återvinning och avfall

Renova ägs av tio kommuner i Västsverige. Vårt uppdrag är att tillsammans med våra ägare ta ett långsiktigt ansvar när det gäller återvinning och avfall. Vi ska leverera affärsmässig samhällsnytta och aktivt medverka till en långsiktigt hållbar utveckling i vår ägarregion.

VISION

Vi sätter värde på allt
– för en hållbar morgondag.

AFFÄRSIDÉ

Vi erbjuder miljösmarta tjänster och återvinner avfall till energi och nya råvaror.

VÅRA TJÄNSTER

- Rådgivning, utbildning och konsulttjänster.
- Insamling och transport av avfall och återvinningsmaterial.
- Miljöriktig behandling, återvinning.
- Servicetjänster för fastighetsägare och byggbransch.

244

tunga fordon
i fordonsparken.

1 054 000 ton

inkommande återvinningsmaterial och avfall 2023.

Egna anläggningar

Avfallskraftvärmeverk, sorteringsanläggningar, behandlingsanläggning för biologiskt avfall, anläggning för farligt avfall och elektronik, omlastningsstationer, deponier, fordonsverkstad och fordonstvätt, plåt- och maskinverkstad.

Ägare

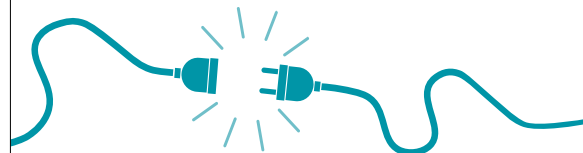
Kommunerna Ale, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

836 medarbetare

1 378 300 MWh

producerad fjärrvärme.

228 400 MWh

producerad el.

85%

Göteborgs Stad äger den största delen, 85 procent.

15%

Övriga kommuner äger resterande 15 procent.

Forskning och utveckling

I samarbete med bland annat kunder, ägare, bransch och akademi utvecklar vi miljösmarta tjänster, fordon och processer för avfallsbehandling. Varje år delar vi ut ett miljöstipendium till unga forskare från Göteborgs universitet eller Chalmers tekniska högskola.

1 752 miljoner kronor

i omsättning 2023.

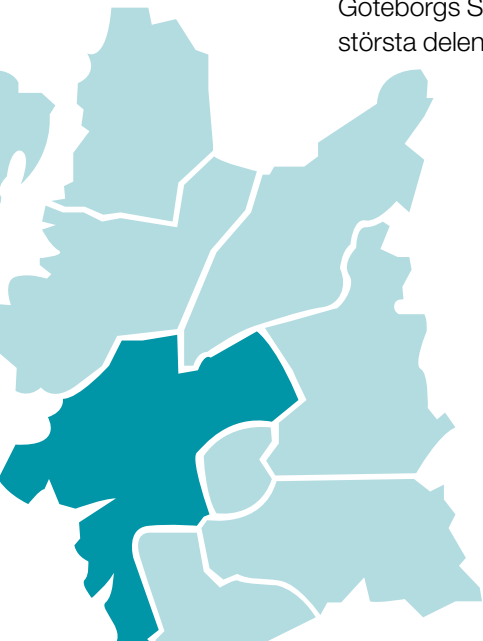

Certifierat ledningssystem

Renovakoncernen har ett certifierat ledningssystem för miljö (ISO 14001:2015), kvalitet (ISO 9001:2015) och arbetsmiljö (ISO 45001:2023).

Certifierade transporter

Renova Miljö AB har hållbarhetscertifierade transporter enligt transportnäringens hållbarhetscertifiering av godstransporter på väg, Fair Transport.

27

14

20

16

30

22

12

Renova och hållbarhet

Västsveriges ledande miljöföretag	2
Vd-ord	4
Renova och världen	6
Renovas värdekedja	8
Våra väsentliga hållbarhetsfrågor.....	10

Klimatpåverkan

Fler gemensamma åtgärder behövs för ett koldioxidneutralt Sverige.....	12
Avfallsbehandlingen kräver ständiga förbättringar av våra behandlingsprocesser	18
Renovas miljöstipendiat 2023 "All mikroplast en fara för fiskar"	26
Hållbarhetsseminariet innehöll kunskap om framsteg och framtidsperspektiv	26
Att mäta är att veta – på vägen mot noll utsläpp för Skeppsviken	27

Spara på ändliga resurser

Framtidens återvinning är här.....	16
Nytt ansvar för insamling av förpackningar	19
Renova Miljö presenterade återvunna jord- och stenprodukter på Fläskebo	19
Visionen är ett Göteborg utan matfattigdom och matsvinn	20

Undvika att skadliga ämnen återförs till Kretsloppet

Ny LOTS-tvätt minskar miljöpåverkan	17
Åter till samhället från avfallstrappans olika steg.....	14
Ny rökgasrening en miljöinvestering.....	21

Mångfald och likabehandling

Ökad kunskap om HBTQI – en viktig del av likabehandlingsarbetet.....	29
På West Pride ökar vi kunskapen om vårt likabehandlingsarbete	30

Säkerhet och Hälsa

En miljöcertifierad verkstad	22
Ny säkerhetsenhet stärker Renovas beredskap.....	24
Arbetsmiljöarbetet utvecklas med hjälp av avvikelserapportering.....	24

Attraktiv arbetsgivare

Ett hållbart arbetsliv med 80/90/100	28
Hela 88 procent svarade på medarbetarundersökningen..	28

Hållbarhetsdata

Hållbarhetsdata.....	31
----------------------	----

VD-ORD

Viktiga satsningar trots kärvt läge

2023 har varit ett år där vi både gasat och bromsat i verksamheten. Omvärldsläget med inflation, höjt ränteläge och osäkerhet med avseende på leveranskedjor och mycket annat har varit svårt att hantera, men vi kan inte pausa arbetet med klimat- och miljöfrågorna bara för att situationen är kärv.

Samtidigt som vi hanterat nuläget har vi fortsatt planera för framtiden och förberett oss för stora satsningar både på längre och kortare sikt.

En större satsning i närtid är vår nya fordonsverkstad i Bönekulla på Hisingen som tas i drift under våren 2024. Det ska bli spännande att följa verksamheten i den här toppmoderna anläggningen där vi kommer att kunna hantera dagens såväl som morgon-

dagens fordon. Den är dessutom den första i sitt slag i Sverige som ska BREEAM-certifieras. (Läs mer om certifieringen på sidan 22).

Vi har också förberett oss för FNI – fastighetsnära insamling av förpackningar – som införs successivt från och med 2024. Det är något mycket positivt som enligt erfarenhet kommer att minska mängden förpackningar i restavfallet och det säger sig

egentligen självt, att vi blir bättre på källsortering om det blir enklare.

Producenterna ska enligt förordningen fortsätta stå för kostnaderna men kommunerna tar över ansvaret för insamlingen. Det innebär att vi behöver utöka verksamheten kraftigt, främst när det gäller fordon och personal, men också investera i motagningsanläggningar och liknande. Lyckligtvis kommer våra ägarkom-

muner inte igång med allt samtidigt så vi har tid på oss att lösa utmaningen.

Klimatet vår stora fråga

Klimatet är och fortsätter vara vår stora hållbarhetsfråga och vi tittar på flera sätt att utvinna mer råvaror och energi ur avfallet. Vi behöver uppgradera vår anläggning i Marieholm där vi hanterar Göteborgsregionens matavfall och vi utvärderar också en anläggning som förvandlar ris från trädgårdsavfall till biokol. Biokol är ett jordförbättringsmedel som leder till bättre stadsmiljö och på sikt till sänkning av koldioxidnivåerna i atmosfären.

De verkligt stora utmaningarna är dock kopplade till vårt avfallskraftvärmeverk i Sävenäs där vår största klimatpåverkan sker. Genom skorstenen passerar varje år drygt 500 000 ton koldioxid, varav cirka 200 000 ton av fossilt ursprung – en spegling av hur mycket plast det finns i restavfallet. Plastproduktionen ökar i världen och trots mer utsortering ser det tyvärr ut som att nivåerna kommer att vara fortsatt höga. I första hand ska vi prioritera att återvinna så mycket av avfallet som är möjligt och rimligt. Trots det kommer en avsevärd mängd, såväl biogent som fossilt, avfall att behöva energiåtervinnas, vilket innebär att avfallshandlingen kommer att orsaka utsläpp av koldioxid även framöver.

Vi måste göra något åt framför allt den fossila delen. En bedömt rimlig, genomförbar väg är CCS respektive CCU* – infångning av koldioxid för att lagra i berggrunden eller omvandla till en resurs som kan användas av olika processindustrier. Det finns idag tekniska lösningar som fungerar. Skulle vi implementera dem på två av våra förbränningslinjer på Sävenäs, skulle utsläppen av koldioxid minska betydligt.

Det återstår dock att lösa infrastrukturen i hela kedjan och inte minst vem som ska finansiera det hela. Vi måste också kunna visa att det är en rimlig investering i förhållande till klimatnyttan. Under 2024 kommer vi att låta våra ägarkommuner ta ställning till en fortsatt inriktning mot att vi ska satsa på infångning av koldioxid och i så fall i vilken omfattning.

Stora investeringar väntar

Vi står också inför andra investeringar i miljardklassen. Anläggningen i Sävenäs har fyllt 50 och två av förbränningslinjerna bedöms vara uttjänta någon gång runt 2040. Frågan är bara vilken kapacitet vi kommer att behöva i framtiden. Hur ser avfallsströmmarna ut när befolkningen och plastproduktionen ökar? Samtidigt blir samhället kontinuerligt mer miljömedvetet med ändrade konsumtions- och beteendemönster. Vår bedömning just nu är att vi behöver någonstans mellan tre och fem linjer jämfört med dagens fyra. I nuläget tittar vi på detaljplanen för området och försöker skjuta investeringsbehovet på framtiden genom att förlänga livstiden på befintliga linjer så långt det går. Parallellt undersöker vi alternativa behandlingsformer, som mer återvinning och utveckling av sorteringsmöjligheter.

Fokus på säkerhet

Med både säkerheten på arbetsplatsen och det globala läget för ögonen har vi anställt en säkerhetschef som ansvarar för en ny enhet. Vi är en del av samhällsstrukturen och måste fungera även i händelse av kris eller krig.

Ett mer systematiskt arbetssätt ska också hjälpa oss att förebygga olyckor i arbetet. På fem år ska olyckorna minska med 75 procent, men vi siktar förstås på att nå vår nollvision. Vi behöver bli bättre på uppföljning av även enklare tillbud och jobba med rutiner och beteenden. Ingen ska behöva ha för bråttom och därför riskera att skada sig på jobbet.

Ekonomiskt var 2023 en svacka för Renova. Inflationen skapade högre priser på insatsvaror och avfallsmängderna minskade på grund av konjunkturen och störningar i världslogistiken. Det sammanföll tyvärr med naturliga svängningar som lägre införsel till deponierna och planerat underhåll. Vi är väl rustade med flera goda år bakom oss, men måste nagga på reserverna. Glädjande i sammanhanget är att ett av våra tre affärsråden, Affärsområde Logistik, gjorde ett rekordår.

Nu hoppas jag på en positiv utveckling i världen, ökad framtidstro och att konjunkturen vänder. Och ser med spänning fram emot alla satsningar som närmar sig genomförande! ■

Anders Åström
Vd, Renova AB

* Carbon Capture and Storage, Carbon Capture and Utilization.

Vd Anders Åström tittar på övervakningsbilderna av LOTS-tvätten vid sitt besök på den nya anläggningen. Läs mer om LOTS-tvätten på sidan 17.

RENOVA OCH VÄRLDEN

Renova i ett globalt och lokalt sammanhang

Vår verksamhet påverkas av allt från globala och lokala miljömål till önskemål från kunder och utvecklingen i samhället. Minskade avfallsmängder och ökat utnyttjande av resurser ur avfall är nödvändigt för en hållbar samhällsutveckling.

Mängden avfall och typ av avfall speglar det konsumtionssamhälle vi lever i. Det behövs styrmedel och beteendeförändring både globalt och lokalt för att driva utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle med cirkulära flöden. Förändringar behövs i alla led när varor produceras och konsumeras, från design, konstruktion och tillverkning till användning

och avfallshantering. Stora och snabba kliv framåt är ett måste för att minska avfallet.

Renova har stor påverkan på avfallshandlingen och mindre på mängden avfall som uppstår i samhället. Styrmedel i form av mål, lagar och regler samt samhällsdebatt har stor betydelse för utvecklingen. ■

RENOVAS VISION

”Vi sätter värde på allt för en hållbar morgondag”

HALVTID FÖR AGENDA 2030

2023 var halvtid för genomförandet av Agenda 2030. Tyvärr går utvecklingen långsamt. FN:s uppföljning visar att av de cirka 140 delmål som det finns data kring är endast cirka 15 procent på rätt väg. Hälften har enbart visat svaga framsteg sedan 2015 och 30 procent har avstannat eller försämrats.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Globala mål sätter agendan

Vid FN:s toppmöte 2015 antog världens länder en ambitiös agenda för hållbar utveckling med 17 globala hållbarhetsmål inklusive 169 delmål. Renova har valt att främst fokusera på mål nummer 7, 8, 9, 11, 12 och 13.

I linje med målet om att bekämpa klimatförändringarna i världen signerades Parisavtalet år 2016. Under 2023 hölls COP28-mötet i Dubai. Det resulterade i en överenskommelse om hur det globala samfundet ska stärka arbetet för att minska utsläppen och ställa om från fossila bränslen, samt öka klimatanpassningsförmågan och ställa om finansiella flöden. Programmet ska bidra till att tydliggöra vad vi behöver göra fram till 2030 för att ligga i linje med 1,5-gradersmålet.

Lagstiftning och regionala mål styr

CSRD är ett nytt EU-direktiv för hållbarhetsrapportering, vilket träder i kraft 2024 och kommer successivt att omfatta fler företag. Renova ingår i koncernen Göteborgs Stadshus som kommer omfattas av rapporteringskraven från räkenskapsår 2025. Det pågår ett projekt att utifrån de nya kraven identifiera hela koncernens väsentliga hållbarhetsfrågor och vilka datapunkter som därför ska rapporteras.

Inom EU drivs frågan om att avfall i högre grad ska återvinnas, och EU-direktiven ger avtryck i den svenska lagstiftningen. Avfallsdirektivet innehåller bland annat målet att 55 procent av det kommunala avfallet ska materialåtervinnas eller återanvändas 2025. Sverige ligger idag på en återvinningsgrad på ca 40 procent. Fastighetsnära insamling av förpackningar, obligatorisk insamling av mat- och livsmedelsavfall samt producentansvar för textil är några exempel på aktiviteter som drivs av EU-direktivet. Renova har stor direkt eller indirekt påverkan på dessa mål och därmed möjlighet att göra skillnad.

Göteborgs Stad har ett miljö- och klimatprogram för 2021–2030, där en av målsättningarna är att Göteborgs

klimatavtryck ska vara nära noll senast 2030. Programmet har följts upp under 2023 och uppföljningen visar att det krävs ett kraftfullt omställningsarbete med utveckling och implementering av nya lösningar samt ytterligare samverkan med externa aktörer för att nå de uppsatta målen.

Göteborgsregionens 13 kommuner antog 2020 en gemensam avfallsplan ”Göteborgsregionen minskar avfallet” som gäller fram till 2030. Planen har tydligt fokus på återanvändning och förebyggande arbete för att avfall inte ska uppstå.

Intressenternas önskemål utvecklar

Kunder, ägare, medarbetare och övriga intressenter ställer krav och har önskemål som utvecklar och driver oss framåt. Likaså är samhällsdebatten en pådrivande faktor. Allt detta påverkar oss och vi tar in det i arbetet med vår affärsplan.

Den öppna och levande dialogen med våra intressenter är en förutsättning för att vi ska vara framgångsrika i vårt hållbarhetsarbete, och det konkreta samarbetet är ovärderligt när vi tar oss an de utmaningar vi står inför. Med den påverkan vi har på våra intressenter, och de på oss, uppstår de smartaste och livskraftigaste idéerna för hur vi ska utveckla framtidens avfallshantering. Vi har höga ambitioner och vi skulle aldrig klara vårt uppdrag att leverera hållbara tjänster utan att samarbeta med ägare, kunder, branschorganisationer och övriga intressenter.

Intressentanalysen uppdateras årligen och värdet vi vill ge tillbaka till våra intressenter som svar på deras krav och förväntningar är detta; att på ett långsiktigt hållbart sätt leverera miljösmarta tjänster och återvinna avfall till nya råvaror och energi. Det ska vi göra på ett affärsmässigt sätt med konkurrenskraftiga priser, stabil lönsamhet och förväntad kvalitet. Vi ska också ta ett samhällsansvar genom att stödja en positiv utveckling i det samhälle vi verkar inom. ■

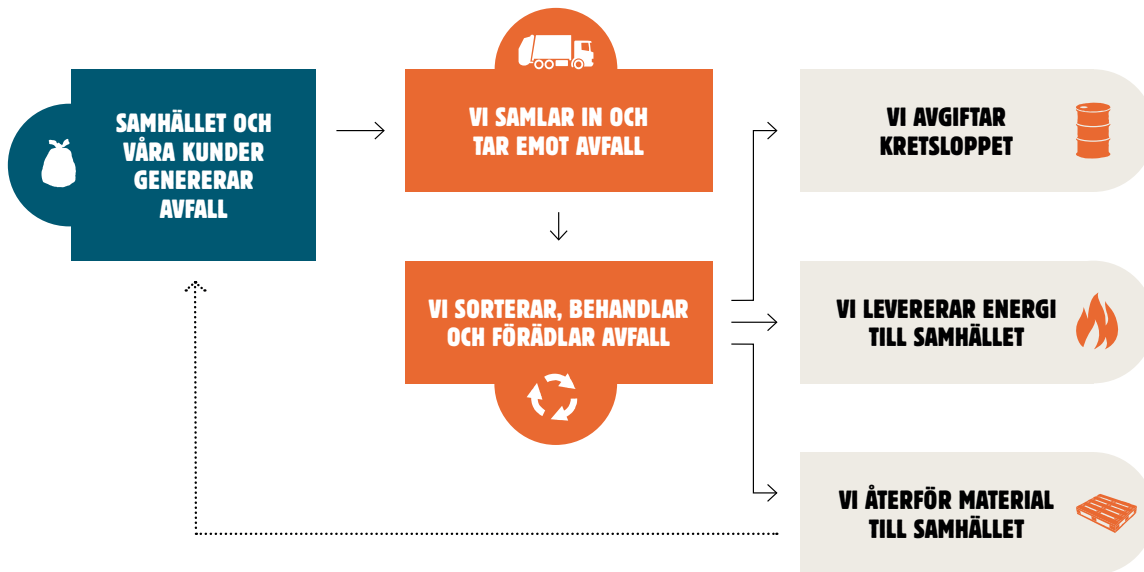
RENOVAS VÄRDEKEDJA

Så skapar vi värde för samhället och våra kunder

Renova arbetar tillsammans med kunder, ägare, bransch och akademi för att utveckla en stabil, modern och långsiktigt hållbar avfallshantering. Målsättningen är att hantera avfallet så högt upp i avfallstrappan som möjligt, men eftersom inte allt avfall kan återanvändas strävar vi efter att hantera alla avfallsslag på miljömässigt bästa sätt.

Vår värdekedja visar att våra kunder är både leverantörer och kunder på samma gång. Detta då det är kunderna som förser oss med det avfall som vi förädlar till nya material och energi. Vi arbetar aktivt för att säkerställa en hållbar avfallshantering i varje steg av värdekedjan, även där vi har mindre möjlighet att påverka.

Samhället och våra kunder genererar avfall

Möjlighet att påverka: Låg

Mängden avfall i samhället behöver minska. Det avfall som kommer till Renova behöver vara mer välsorterat för att kunna tas om hand på bästa miljömässiga sätt. Vi driver utvecklingsprojekt ihop med ägarkommunerna och utbildar skolungdomar och kunder i miljökunnskap och avfallshantering.

Kunderna erbjuds lösningar som bidrar till att minska avfallens miljöpåverkan, och de har möjlighet att följa upp sin avfallshantering via Renovas kundportal.

Vi samlar in och tar emot avfall

Möjlighet att påverka: Hög

Renovas tunga fordonsgarv är drivna med förnybara drivmedel och vi har tillgång till flera omlastningsstationer. Fordonens rutter planeras för att vara så resurseffektiva som möjligt.

Vi samarbetar med andra, till exempel våra stora svenska fordonslieferantörer, kring ny teknik och nya drivmedel. Vi tar även emot avfall som andra avfallsaktörer lämnar direkt på våra anläggningar.

Vi sorterar, behandlar och förädlar avfall

Möjlighet att påverka: Hög

Genom sortering och förbehandling får vi fram återvinningsslag och ny råvara samt styr bort olämpligt avfall från samhället.

Vi arbetar med att utveckla arbetsmiljön för våra medarbetare på våra anläggningar och vid insamlingsarbetet.

Vi avgiftar kretsloppet

Möjlighet att påverka: Hög

Renova avgiftar kretsloppet genom att plocka bort farliga material, rena rökgasar, deponera avfall och styra avfall till rätt behandling.

Våra deponier hanterar inkommande material på ett sätt som säkrar att samhället skyddas från material som inte bör cirkulera. Vi strävar efter att det material som kan återföras till samhället ska göra det i högre grad.

Det bidrar både till att deponiernas resursutnyttjande förbättras samt att mer material återvinns.

Vi levererar energi till samhället

Möjlighet att påverka: Hög

Genom energiåtervinning omvandlas det brännbara avfall, som inte går att återvinna, till el och fjärrvärme som levereras inom Göteborgsområdet. Tillsammans med leverantörer och andra aktörer arbetar vi för att hitta de bästa tekniska lösningarna och processerna för att effektivisera energiåtervinningen och minska utsläppen. Vi jobbar parallellt med att minska vår egen energiförbrukning.

Vi återför material till samhället

Möjlighet att påverka: Hög

Vi strävar efter att återföra så mycket material som möjligt till samhället. Wellpapp, trä, plast och skrot är exempel på material som går tillbaka till marknaden för återvinning. Det vi inte behandlar på egna anläggningar levereras till samarbetspartners.

Matavfall förädlas till slurry, råvara för biogasframställning och biogödsel. Trädgårdsavfall blir till ny jord.

HÅLLBARHETSFRÅGOR

Renovas väsentliga hållbarhetsfrågor

Det är en självklarhet för Renova att ta hänsyn till alla tre dimensioner av hållbar utveckling – miljömässig, social och ekonomisk. För oss betyder det att långsiktigt bevara ekosystems-funktioner och inte överutnyttja naturresurser. Att bygga ett långsiktigt stabilt samhälle där grundläggande mänskliga behov och rättigheter uppfylls för alla, och genomsyras av en rättvis fördelning av resurser och inflytande i samhället. Samtidigt som ekonomisk utveckling inte sker på bekostnad av eller medför negativa konsekvenser för den miljömässiga eller sociala hållbarheten.

Genom att utgå från hur stor påverkan vi har samt hur viktig frågan är för våra intressenter har vi identifierat nio väsentliga hållbarhetsfrågor.

KLIMATPÅVERKAN

Vår klimatpåverkan beror huvudsakligen på att en del avfall vi förbränner ger upphov till fossila utsläpp. För att minska utsläppen krävs samarbete med avfallslämnare och andra parter till exempel när det gäller utsortering av plast. På lång sikt är det troligt att infångning och lagring av koldioxid är nödvändigt.

13 Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser

SPARA PÅ ÄNDLIGA RESURSER

När vi väljer rätt behandling kan energi och material i högre grad återföras till samhället. Vi arbetar med flera utvecklingsprojekt för att spara på ändliga resurser. Exempel på det är ökad utsortering av metallskrot, stenull och fönsterglas.

7.2 Öka andelen förnybar energi i världen
7.3 Fördubbla ökningen av energieffektivitet

12.2 Hållbar förvaltning och användning av naturresurser
12.3 Halvera matsvinnet i världen
12.5 Minska mängden avfall markant

UNDVIKA ATT SKADLIGA ÄMNER ÅTERFÖRS TILL KRETSLOPPET

En del avfall ska inte återföras till samhället utan hanteras så att skadliga ämnen tas bort från kretsloppet. Efter förbehandling skickar vi farligt avfall till externa parter, alternativt till slutförvaring eller energiåtervinning. Vi deponerar även farligt avfall på egna deponier, och utvecklar reningen på våra anläggningar. Just energiåtervinning är ett mycket effektivt sätt att omhänderta farligt avfall.

11.6 Minska städernas miljöpåverkan

12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall

MÅNGFALD OCH LIKABEHANDLING

Renova ska vara en arbetsplats som är fri från diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling. Renova är positiv till mångfald på arbetsplatsen och ser det som en tillgång i vår utveckling. Då vi verkar i en mansdominerad bransch arbetar vi för att få in fler kvinnor i verksamheten.

5.1 Utrota diskriminering av kvinnor och flickor
5.5 Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande

8.5 Full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för lika arbete

SÄKERHET OCH HÄLSA

Vi arbetar förebyggande för att minska olyckor och ohälsa. Många på Renova har fysiskt tunga arbetsuppgifter. Det är viktigt att våra medarbetare känner sig trygga på jobbet avseende såväl fysisk som organisatorisk och social arbetsmiljö.

8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja trygga och säkra arbetsmiljö för alla

STABIL EKONOMI OCH KONKURRENSKRAFT

Goda ekonomiska förutsättningar är nödvändiga för att utveckla verksamheten och möjliggöra investeringar för ett långsiktigt och hållbart agerande. Priser på energi och återvinningsmaterial, vår konkurrenskraft samt resursoptimering har stor påverkan.

8.1 Hållbar ekonomisk tillväxt
8.2 Främja ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk innovation och uppgradering

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Vi vill att människor med kunskap och intresse för vår bransch ska söka sig till och stanna hos oss. De ska uppfatta Renova som en säker, utvecklande och trivsamt arbetsplats. En nyckel är att involvera medarbetarna och skapa delaktighet.

8.8 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering

10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering

ANTIKORRUPTION

Renova har en viktig roll både för samhälle och näringsliv. Vi accepterar ingen form av korruption, mutor eller bestickning. Vårt förhållande till kunder och samarbetspartners ska bygga på en sund affärsetik.

16.5

UTVECKLA OCH HUSHÅLLA MED KAPACITET

Renova säkerställer att kapacitet finns även för kommande behov. Ett flertal anläggningar närmar sig taket för vad de klarar av. Därför arbetar vi med ett effektivt och långsiktigt underhållsarbete samt styr avfallet så att det inte tar mer anläggningskapacitet än nödvändigt.

9.1 Skapa hållbara, motståndskraftiga och inkluderande infrastrukturer
9.4 Uppgradera all industri och infrastruktur för ökad hållbarhet

RENOVAS KLIMATARBETE

Fler gemensamma åtgärder behövs för ett koldioxidneutralt Sverige

Avfallshantering och avfallens påverkan på klimatet är en global utmaning. I Sverige har vi tagit stora steg framåt, samtidigt står vi inför fortsatt stora utmaningar. Det är en komplex fråga som kräver en mångfacetterad strategi där samarbete med hela samhället är nödvändigt. Göteborgs Stads klimatmål att vara nära noll 2030 sätter nödvändig press på alla aktörer, inklusive Renova.

Marlene Hedendahl
Hållbarhetschef

Avfallshanteringen har alltid en miljöpåverkan, och internationellt sett har Sverige gjort stora framsteg. Renovas klimatanalyser och klimatboksutslut visar att vi i ett globalt perspektiv vunnit mycket när det gäller de totala utsläppen av växthusgaser, genom att energiåtervinna avfall i stället för att deponera det. Trots stora framsteg under de senaste decennierna kan vi konstatera att samhället måste ställa om och minska koldioxidutsläppen.

– För att nå målet om ett koldioxidneutralt Sverige och Göteborg nära noll 2030 krävs flera åtgärder. Det

är inte en fråga som någon kan lösa ensam, utan det krävs samarbete och en gemensam ansträngning från hela samhället, säger Marlene Hedendahl, hållbarhetschef på Renova.

Plast ger fossila utsläpp

Renovas förbränning av avfall från göteborgsregionens hushåll och verksamheter genererar ett årligt utsläpp av cirka 540 000 ton koldioxid. Ungefär 40 procent av detta är fossila utsläpp och innebär ett önskat tillskott av koldioxid i atmosfären, där plasten står ut som den enskilt största orsaken.

Plast är idag en ödesfråga. Globalt ökar plastproduktionen, och trots ökad utsortering hamnar en betydande mängd plast fortfarande i brännbart restavfall. Det skapar utmaningar för Renova och hela samhället.

Det kräver inte bara en förändring i konsumtionsmönster och en gemensam ansträngning för att skapa en hållbar framtid, utan också teknologiska innovationer. Renova och Göteborg Energi har under våren 2023 genomfört en förstudie om möjlig teknisk lösning för installation och integrering av koldioxidavskiljning, förvätskning, mellanlagring och utlast-

ning från en av förbränningslinjerna på Renovas anläggning i Sävenäs. Lösningen skulle kunna innebära att runt 100 000 ton CO₂ fångas in årligen från 2030.

– Energiåtervinning från avfall som inte kan eller bör materialåtervinnas är en samhällsviktig verksamhet som genererar fjärrvärme och el, samtidigt som kretsloppet avgiftas från skadliga ämnen genom avancerad reningsteknik. Med CCS kan vi även få bort stora delar av de fossila koldioxidutsläpp som idag uppstår i processen, säger Marlene Hedendahl.

Fortsatt systematiskt klimatarbete

Renova har länge systematiskt minskat avfallshandlingens klimatavtryck genom åtgärder på flera områden. Hela fordonsflottan och anläggnings-

maskiner använder förnybara bränslen. Genom ökad sortering av avfall ökar också återvinningen. Renova har under året hittat avsättning för material som tidigare inte sorterats. Vi har dessutom ökat mängden material där Renova själva sorterar ut material som lämnas osorterat av verksamheter. Målet är att optimera återvinning och nyttiggörande av avfall.

Under 2023 har Renova fortsatt att utveckla hållbarhetsarbetet längs värdekedjan: Att genom samarbete, kunskapsöverföring och kravställning se till att leveranserna av avfall till oss ger mindre miljöpåverkan.

Den 1 januari 2023 infördes en ny differentierad prislista för sorterat brännbart avfall. De kunder som minskar förekomsten av plast i sitt avfall får en lägre kostnad för förbränningen av avfallet än de som lämnar fossilt avfall.

– Har du mycket plast i ditt avfall får du betala mer. Skillnaden i kostnad speglar det klimatavtryck förbränningen ger. Vi vill helt enkelt att det ska löna sig att utveckla sin sortering och lämna brännbart material utan plast. Den som vill och har möjlighet att sortera får ett lägre pris, säger Marlene.

Göteborg nära noll 2030

Göteborgs Stad har satt ambitiösa klimatmål för att nå nära noll 2030. Visionen är en central del av stadens strävan att minska klimatpåverkan både lokalt och globalt. Renova, som aktivt följer stadens mål, arbetar hårt för att integrera dem i våra verksamheter och agera som en katalysator för förändring inom avfallssektorn.

I december presenterade Göteborgs klimatråd sin första rapport. I rapporten omnämns Renovas avfallskraftvärmeverk som en stor utsläppskälla där exempelvis CCS och/eller system för materialåtervinning av plast nämns som åtgärder att sätta in för att minska stadens territoriella utsläpp. ■

Fossila direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser i vikt (ton CO₂-ekv)

	Ton CO ₂ -ekv
2023	218 046
2022	230 242
2021	218 140

KLIMATANPASSNING

Under året har alla bolag och förvaltningar inom Göteborgs Stad inventerat sina klimatrisker. Det är underlag till Göteborgs Stads första Klimatanpassningsplan som kommer Q2 2024.

RENOVAS AVFALLSTRAPPA

Åter till samhället från avfallstrappans olika steg

Renova arbetar efter EU:s avfallshierarki, populärt kallad avfallstrappan. Avfallet ska hanteras så högt upp i trappan som möjligt. På varje trappsteg ska hanteringen också göras så effektiv som möjligt med minsta möjliga miljö- och klimatpåverkan.

För att klara de miljö- och klimatutmaningar vårt samhälle står inför behöver avfallsbranschen fortsätta att utvecklas. Mer avfall behöver hanteras högre upp i avfallstrappan, och mer måste göras för att minska uppkomsten av avfall. Högst upp, på trappsteget *minimera*, agerar vi så att inget avfall uppstår. Det är målet! För att bidra till detta mål ger vi rådgivning till våra kunder för att möjliggöra för dem att minska sitt avfall. Vi utbildar också kunder och skolelever i miljöfrågor. Längst ner finns trappsteget *deponera*, så lite avfall som möjligt ska hamna där. Vid våra deponier sorterar vi ut och återvinner stenmaterial från schaktmassor för att

minska mängden avfall som går till deponi. Rena schaktmassor används också för tillverkning av anläggningsjord eller för konstruktioner (sluttäckning/anläggningsytor) i stället för att läggas på deponi.

Mellan stegen minimera och deponera finns trappstegen återanvända, materialåtervinna och energiåtervinna. På de tre stegen gör vi på Renova, tillsammans med våra kunder, en rad åtgärder för att minska miljö- och klimatpåverkan.

Återanvända

Träpallar, pallkragnar och kabeltrummor är exempel på produkter som sorterar ut av Renova för återanvändning. I återbrukscontainern på Högsbo sorteringsanläggning kan företag lämna material som lämpar sig för återanvändning. Materialet går sedan till Alelyckans kretsloppspark.

Materialåtervinna

På det här trappsteget finns flera olika materialströmmar: Det är återvinningsmaterial som Renovas kunder sorterat ut för återvinning samt material Renova sorterar eller mellanlagrar på egna anläggningar. Exempel är plast, fönsterglas, metall, gips, trä, stenull och wellpapp. Visst farligt avfall kan också återvinnas,

PLASTÅTERVINNING

I november öppnade Svensk Plaståtervinning sin sorteringsanläggning, Site Zero, i Motala. Anläggningen kan ta emot 200 000 ton plastförpackningar per år och kan sortera ut 23 olika plastfraktioner.

liksom material från produkter där farligt avfall plockats bort. Spillolja och olika metaller från elektronik är två exempel.

Från vår anläggning för biologiskt avfall levererar vi råvara för tillverkning av biogas och biogödsel, liksom jordar tillverkade med komposterat trädgårdsavfall som bas.

Energiåtervinna

Vi producerar el och värme som invånarna i Göteborg får del av via fjärrvärmenätet och elnätet. Ur slaggen från avfallskraftvärmeverket sorterar vi ut flera olika metaller för återvinning. Vi flisar även trä och ris som levereras till andra värmeverk och används för energiåtervinning där.

År 2023 återförde vi totalt 177 700 ton till samhället. Värt att notera är att mängden gips, anläggningsjord och stenmaterial har ökat kraftigt de senaste åren. För ytterligare specifiering av material och produkter som Renova levererade tillbaka till samhället 2023, se tabellen *Åter till samhället* på renova.se/hallbarhetsdata

Läs mer om hur vi utvecklat materialåtervinningen under 2023, på sidan 16.

Läs om hur en av våra kunder, Skeppsviken, använder Kundportalen för att arbeta med sina flöden och minska avfallet. Se sidan 27. ■

	Totalt material åter till samhället (ton)
2023	177 700
2022	181 400
2021	182 300

Material ur avfall som återförts till samhället. Trots ökade mängder gips, anläggningsjord och stenmaterial som återförts till samhället, minskar de totala mängderna. Det beror framför allt på överlag minskade mängder avfall till Renovas verksamheter, på grund av konjunkturläget.

Fönstersorteringsprojektet, i samarbete med Kretslopp och Vatten, har fokuserat på att skilja trä från fönsterglas på Högsbo och Skräppekärr. Det möjliggör återvinning av glaset, som sedan används för att tillverka nya produkter som till exempel Nutellaburkar.

RT. HÄR OCH NU.
DU. Läs mer på: renova.se

Obehandlat och behandlat trä flisas av Renova och säljs till externa anläggningar för energiåtervinning.

Framtidens återvinning är här

Framtidens återvinning innebär ett allt större fokus på cirkulära flöden i avfallsbranschen. Avfallet ska kunna vara en resurs i nya varor, vilket ställer högre krav på våra behandlingsprocesser.

Renova ligger långt framme när det gäller avsättning av utgående produkter från våra anläggningar. Under 2023 har vi initierat och implementerat flera spännande projekt som har positiva effekter för både miljön, samhället och Renova. Nytt för i år är bland annat utsortering och avsättning av planglas och stennull. Fraktioner (avfallsslag) som tidigare har deponerats eller använts som konstruktionsmaterial kan nu få nytt liv i nya produkter.

Större mängder avfall som går tillbaka till industrin i form av nya råvaror ställer också ökade krav på våra egna behandlingsprocesser. Det gäller att säkerställa kvaliteten på avfallet både in och ut från anläggningarna så att rätt avfall eller produkt hamnar i rätt återvinningsförfarande.

– Samtidigt som vi jobbar med att öka utsorteringen och skapa nya produkter märker vi glädjande nog att efterfrågan på återvunnet material som stennull, metall, fönsterglas och gips ökar, så vi samtidigt kan få avsättning för det återvunna materialet, säger Inge Svensson, platschef sortering och omlastning på bland annat Högsbo och Skräppekärr.

Ett lyckat projekt som pågått under året är magnetsorteringen på Högsbo och Skräppekärr, som fokuserar på att sortera ut metallskrot från brännbart avfall. Krossmaskinen som används för att förbereda det brännbara avfallet för förbränning, har byggts om och utrustats med en magnet som avskiljer magnetiska material från brännbart. Genom utsortering av metall ur det brännbara avfallet är det enbart

brännbart avfall som nu transporteras till förbränning på Sävenäs.

– Metallen minskade tidigare i värde när den eldades med det brännbara avfallet, samt genererade onödig miljöpåverkan genom transport till förbränning och sedan transport av bottenaska från förbränningsanläggningen till deponi, berättar Inge Svensson.

Genom att optimera magneten i krossmaskinen har Renova sorterat ut 70 ton metallskrot på två månader. Målet på sikt är att nå en daglig kapacitet på 3–5 ton utsorterat metallskrot.

– Dessutom får vi i dagsläget bra betalt för metallskrot, vilket gör att utsorteringen är en god affär både för miljön och för Renovas ekonomiska resultat, säger Inge Svensson.

Ett annat förbättringsprojekt som pågått under året är ökad utsortering av gips och isolering från fraktioner obrännbart. Under 2023 har 80 ton stenull lämnat Högsbo och Skräppekärr, för att bli ny isolering. Därtill har 55 ton gips sorterats ut från obrännbart avfall på Högsbo och minst lika mycket på Skräppekärr. Förhoppningen är att antalet produkter ska kunna fortsätta öka, både i mängd och antal. Utsorteringen av obrännbart startade som ett förbättringsarbete på sorteringsanläggningarna.

– De goda resultaten under året grundar sig på ett bra samarbete och starkt engagemang från delaktiga medarbetare, berättar Inge Svensson.

**En ny gipsskiva
innehåller cirka**

32%

återvunnen gips

Fler nyheter inom återvinning

Renova har tecknat tre avsättningsavtal för träflis till energiåtervinning. Obehandlat och behandlat trä flisas på Renovas sorteringsanläggningar och skickas sedan till externa anläggningar för energiåtervinning, där Mölndals energi är den största kunden. Övriga två är verksamheter i Mariestad och Hyltebruk.

Ett fönstersorteringsprojekt, i samarbete med Kretslopp och Vatten, har fokuserat på att skilja trä från fönsterglas vid sorteringsanläggningarna Högsbo och Skräppekärr. Det möjliggör återvinning av glaset, som sedan används för att tillverka nya produkter som till exempel Nutellaburkar. ■

Inge Svensson

Platschef sortering och omlastning

Ny LOTS-tvätt minskar miljöpåverkan

En ny tvätt för LOTS-behållare har installerats på Renovas anläggning för farligt avfall i Sävenäs.

– Återanvändning av tvättvattnet och minskade transporter är två stora miljöfördelar, säger Henrik Wilhelmsson, platschef.

– Att varmvattnet tas direkt från fjärrvärmesystemet ger även energibesparingar.

Tvätten består av två specialbyggda maskiner, en för LOTS-behållare och en för farligtavfallbehållare av plast. Den är helautomatisk och har kapacitet för cirka 40 LOTS-behållare per dag. Tvättvattnet återanvänds, och när det är dags för byte kan man nu på plats ta hand om det förorenade vattnet.

I anslutning till tvätten kan behållarna även provtryckas, en verksamhet som blir ackrediterad 2024.

Tidigare tvättades behållarna vid en anläggning på Ringön. Det innebar extra transporter dit för rengöring.

– Nu har vi all hantering av LOTS-behållare på samma plats, säger Henrik: tömning, tvätt, test, kontroll, reparation och lagring.

LOTS är ett system med specialbehållare för fast och flytande farligt

avfall. De används främst på verkstäder och inom industrin. Totalt har Renova cirka 3 000 LOTS-behållare. ■

Tobias Tarnvik-Laesker och kollegan Stefan Pendarar byter filter på den helautomatiska LOTS-behållartvätten.

Stefan Pendarar plockar ur rengjorda farligtavfallbehållare ur den manuella tvätten.

Avfallsbehandlingen kräver ständiga förbättringar av våra behandlingsprocesser

– Allt fler avfallstyper kommer att återvinnas, säger Christer Lundgren, chef för Affärsområde Återvinning.

– Vår roll på Renova blir att kvalitets-säkra återvinningsmaterial, så att de rena materialen kan bli råvaror som går direkt in i nya tillverkningsprocesser.

Affärsområde Återvinning har ett långt planeringsperspektiv: Samtidigt som man ständigt planerar och genomför projekt för att utveckla anläggningar och tjänster försöker man titta 20–30 år fram i tiden. Hur kommer behovet av avfallsbehandling se ut då?

Att använda återvunna material istället för nya råvaror sparar resurser och miljö. Lagkrav på att produkter ska vara återvinningsbara gör att marknaden för återvinningsmaterial förbättras.

– Vi kommer att utveckla våra sorteringsanläggningar och plocka ut ännu mer återvinningsmaterial. Kvalitetssäkring av redan källsorterat material kommer att bli allt viktigare, liksom att dokumentera var avfallet uppstått, säger Christer.

– Jag tror att vi kommer att få se fler retursystem för olika produkter i samhället, och fler samarbeten där olika aktörer står för olika delar i återvinningskedjan.

Trots en ökande andel återvinning kommer det under överskådlig tid att finnas rester och avfall som inte går att återvinna till nytt material eller som behöver tas ur kretsloppet på grund av att det är miljöfarligt.

Christer tror inte att detta avfall kommer att öka, men kanske få en förändrad sammansättning.

– Mer avfall kan komma att klassas som farligt i framtiden.

– Det kommer också att bli dyrare att göra sig av med avfall som inte kan återvinnas.

Han bedömer att Renova behöver ha kvar kapacitet motsvarande dagens för energiåtervinning och deponering. Anläggningarna måste utvecklas i takt med ökade miljökrav och förändrade behov.

Framtiden för avfallsförbränningen på Sävenäs

Avfallskraftvärmeverket i Sävenäs är en stor och viktig leverantör av värme och el i Göteborgsregionen, men också en punktkälla för utsläpp av koldioxid. Planering pågår nu för att ersätta de två äldsta förbränningslinjerna med två nya under 2040-talet. Förhoppningen är att kunna förse rökgasreningen här med CCS, avskiljning av koldioxid.

– Om förbränningslinjerna förses med CCS kan avfallskraftvärmeverket bli koldioxid neutralt, säger Christer.

Ökad kapacitet för deponi och återvinning

Renova har två deponier, Tagene och Fläskebo. Där läggs avfall som måste bort ur kretsloppet.

För att säkra framtida behov tas nu en ny detaljplan för Fläskebo fram, en plan som innebär att fler delar av området kan användas för deponiverksamhet.

På Tagene och Fläskebo pågår även återvinning. Stenmaterial plockas ut ur schaktmassor för att återanvändas, och här tillverkas anläggningsjordar med olika sammansättningar.

– Den cirkulära masshanteringen ska öka ytterligare, säger Christer.

För att förbättra marknaden skulle han gärna se att fler återvunna material omfattades av så kallade End of Waste-kriterier.

– Det innebär kriterier för att få klassa om ett återvinningsmaterial från avfall till råvara. Materialet blir då likvärdigt ny råvara, och intressantare för tillverkarna.

Högre upp i avfallstrappan

Framtidens avfallsbehandling kräver ständigt förbättring av alla behandlingsprocesser och anpassning till framtida kundkrav. Avfallet ska förflyttas så högt upp i avfallstrappan som möjligt, samtidigt som kvaliteten på varje trappsteg förbättras.

– Man får inte glömma att avfall på ett sätt är historiskt, säger Christer. Det som blir avfall idag producerades igår.

– Trots ökade krav på återvinningsbara produkter kommer vi att ha avfall som behöver behandlas på annat sätt under lång tid framöver. ■

En möjlig framtida utformning av koldioxidinfångning på Renovas avfallskraftvärmeverk Sävenäs.

Christer Lundgren
Affärsområdeschef Återvinning

Renova Miljö mötte entusiastiska kunder på massåtervinningscentret på Fläskebo.

Renova Miljö presenterade återvunna jord- och stenprodukter på Fläskebo

Vårsolen strålade när Renova Miljö välkomnade närmare 50 entusiastiska kunder till en kundträff på massåtervinningscentret i Fläskebo. Med fokus på en cirkulär framtid mötte vi våra kunder för givande samtal och information om hållbara produkter.

På vårt massåtervinningscenter tar vi emot schaktmassor, förorenade stenmaterial och annat lämpligt deponimaterial som vi tvättar och

siktat. På området finns fack för sten, grus och makadam i olika storlekar – material som nu kan återanvändas ute i samhället som ett resurssnålt alternativ till att bryta nytt stenmaterial.

– Många av kunderna lämnar redan idag makadam som vi sedan tvättar. Vårt mål är att företagen ska ta med sig ett lass med tvättad makadam tillbaka för att skapa ett cirkulärt flöde, säger försäljningschef Sixten Lindberg.

Genom att återvinna makadam från lämpliga schaktmassor återförs materialet till samhället. Detta innebär att deponierna räcker längre och det sänker energiåtgången jämfört med konventionellt material, då ingen sprängning eller krossning krävs. ■

Nytt ansvar för insamling av förpackningar

Den 1 januari 2024 tar kommunerna över ansvaret för insamlingen av hushållens förpackningar. Senast 2027 ska fastighetsnära insamling vara införd för alla hushåll.

De nya reglerna innebär krav på insamling närmare hushållen och på fler offentliga platser. Syftet är att göra det lättare att sortera ut förpackningar och öka materialåtervinningen. Fyra av Renovas ägarkommuner; Kungälv, Stenungsund, Tjörn och Ale, har beslutat att tilldela Renova den fastighetsnära insamlingen i flerbostadshus. Vi startar också insamling av förpackningar på återvinningsstationer i Lerum, Partille, Härryda, Stenungsund och Kungälv, samt omlastning av förpackningar på Kläpp och Munkegärde.

Nya uppdrag innebär att det behövs ytterligare fordon och mer personal. 2023 har därför inneburit mycket planering för Renova, där den största utmaningen varit att få tag på fordon.

– Kommunerna inför fastighetsnära insamling i lite olika takt, så det drar inte ingång med full kraft i alla kommuner direkt vid årsskiftet, säger Kajsa Lager, chef för Affärsområde Tilldelningar.

Renova har utöver tömningen också fått serviceuppdrag där vi ska hålla ordning på återvinningsstationer i Lerum, Härryda, Stenungsund och Kungälv. Göteborg, Lerum, Partille och Härryda har tecknat så kallade auktorisationsavtal för insamlingen av förpackningar i flerbostadshus, där Renova Miljö är ett av bolagen som blivit auktoriserade som insamlare.

Läs mer om införandet på renova.se/forpackning. ■

Kajsa Lager

Affärsområdeschef Tilldelningar

Visionen är ett Göteborg utan matfattigdom och matsvinn

En MatRättbutik har tre tydliga mål – rädda mat, hjälpa människor som lever i matfattigdom och hjälpa människor att komma ut i arbetslivet. Två butiker är redan etablerade i Göteborg och snart öppnar en tredje på Hisingen. Renova Miljö ansvarar för avfallshanteringen på MatRätt.

– Det är fantastiskt att vi som bolag får vara med och bidra med det vi kan för att minska både matsvinn och matfattigdom, säger ansvarig säljare Christoffer Yngve.

Det är Räddningsmissionen som ligger bakom MatRättbutikerna och den första kom på plats i Flatås 2020. I april förra året öppnade butik nummer två i Rannebergen centrum, en butik som idag också fungerar som centrallager.

– Vi får donationer varje dag och brukar få in ungefär 30 ton i veckan från olika företag, tillverkare eller butiker. Grönsaker, kylvaror, bröd och kolonialvaror men också kläder, blöjor och toapapper – allt tas emot, sorterar och plockas ut i butiken av våra sju anställda. Dessutom har vi alltid flera som arbetstränar hos oss, så det är många människor som är engagerade i verksamheten, säger Johanna Ålsgård som är lagerchef på MatRätt i Rannebergen.

Renova Miljö har ansvarat för avfallshanteringen sedan starten för båda butikerna och tar hand om och hanterar allt avfall som uppstår i form av plast, papper, glas och wellpapp. Christoffer Yngve är mycket positiv till arbetet och resultatet i butikerna.

– Det som görs här i MatRättbutikerna är verkligen längst upp på avfallstrappan. Här slängs ingenting i onödan utan det handlar om återbruk och återvinning så långt det är möjligt. Vi på Renova Miljö kommer hit och hämtar allt avfall som inte ska bli biogas. Med tanke på hur många ton som passerar här varje vecka så är det fantastiskt när vi summerar hur lite avfall det trots allt hämtats, endast 27 ton på ett helt år, säger han.

Utöver att vara en verksamhet som fokuserar på återbruk och återvinning tar MatRätt ett socialt ansvar och skapar arbete åt människor som står långt från arbetsmarknaden.

Genom att ha MatRätt som kund bidrar Renova också till social hållbar-

het som är ett av våra kundvärden där det är viktigt för oss att bidra när vi har möjlighet, säger Christoffer Yngve.

I butiken i Rannebergen centrum pågår även en annan verksamhet – ResursRätt – köket där man tillagar cirka 600 matportioner varje dag som går ut till olika verksamheter och skolor. Cirka 80 procent av matvarorna som används är sådant som skänkts till butiken.

Även om det mesta av de livsmedel som kommer in kan tas om hand uppstår matavfall i butikerna. Johanna säger att det körs cirka 14 tunnor matavfall till Marieholm som blir biogas varannan eller var tredje vecka.

– Vårt mål är att ligga på noll såklart – mat som kommer hit ska användas så långt det är möjligt, men ibland måste livsmedel slängas. Men vi får faktiskt hit cirka 30 ton produkter, varje vecka, året om, så andelen matavfall som blir biogas är inte speciellt stor, avslutar Johanna. ■

Lagerchef Johanna Ålsgård och säljansvarig Christoffer Yngve. Johanna är mycket nöjd med samarbetet med Renova Miljö. "Vi har fått mycket stöd i hur vi kan lösa vår avfallshantering på ett så effektivt och kostnadseffektivt sätt som möjligt".

Totalt levererades drygt 27 ton återvinningsmaterial till Renova Miljö under 2023 från två MatRättbutiker fördelat på:

- 21,9 ton wellpapp
- 1,8 ton glasförpackningar
- 1,8 ton tidningar
- 962 kg pappersförpackningar
- 426 kg metall
- 355 kg hårdplast

I kundportalen kan man enkelt följa vad insamlat avfall kan innebära i återvinningssammanhang. Exempelvis kan MatRättbutikernas insamlade 21,9 ton wellpapp under 2023 motsvara 16 766 nya flyttlådor!

AVTAL KRING PLASTFÖRORENINGAR

Förhandlingar kopplat till ett globalt avtal för att minska plastföroreningar fortsatte under 2023, i detta arbete ingår frågor kopplat till återvinning och god avfallshantering.

Ny rökgasrening en miljöinvestering

Femte generationens rökgasrening har tagits i bruk på panna 1 i avfallskraftvärmeverket Sävenäs. Investeringen är en viktig miljöåtgärd och innebär att utsläppen av kväveoxid till luft från den aktuella linjen minskar med cirka två tredjedelar. Utsläppen av kväve till vatten kommer i princip att upphöra.

– Vi har nu samma rökgasrening som på vår senast byggda panna, vilket gör att vi har två pannor som är rustade för att hålla till mitten av det här seklet, berättar Jonas Axner, produktionschef.

Avfallskraftvärmeverket i Sävenäs består av fyra förbränningslinjer, eller pannor som de benämns i dagligt tal. De är byggda vid olika tidpunkter. För att även i framtiden kunna ta hand om Göteborgsregionens brännbara avfall och leverera el och fjärrvärme med hög tillgänglighet måste utrustning och teknik moderniseras och bytas ut efter hand.

FEMTE GENERATIONEN RÖKGASRENING INNEBÄR

- Vått elfilter
- Diverse värmväxlare, bland annat glasväxlare med 17 000 glasrör
- Katalysator
- Ny rökgasfläkt och boosterfläkt
- Ny rökgaskanal i plast.

Uppgraderingen innebar bland annat att ett gammalt spärrfilter togs bort och ett nytt vått elfilter samt katalytisk kväveoxidavskiljning installerades. Även rökgaskanalerna från den befintliga våta reningen ända till utloppet i skorstenen har bytts ut.

– Det fanns ett reinvesteringsbehov av vissa delar av rökgasreningen och då ville vi samtidigt passa på att modernisera den. Det system vi har installerat nu är toppmodernt, säger Jonas Axner.

– Genom en moderniserad rökgasrening når vi en bit på väg för att minska belastningen på miljön och minska övergödning på grund av våra kväveutsläpp.

Även på de återstående två pannorna, de äldsta, kommer rökgasreningen att delvis moderniseras. Runt 2040 beräknas det dock vara dags att ersätta dem med helt nya pannor.

Planerade underhållsarbeten, större reparationer och uppgraderingar på avfallskraftvärmeverket görs under sommarhalvåret. Då är behovet av

fjärrvärme och el som minst, och man kan ta pannorna ur drift en i taget för olika arbeten. Arbetet med att installera en ny rökgasrening har medfört ett förlängt revisionsstopp på panna 1, ungefär en månad längre stopp än under den årliga sommarrevisionen. Under hösten 2023 togs pannan i drift igen och därefter följde en intrimnings- och provdriftperiod, som Renovas personal genomförde tillsammans med leverantören. Därefter följer slutbesiktning av entreprenaden och övertagande under vintern. ■

Jonas Axner
Produktionschef
Energåtervinning

En miljöcertifierad verkstad – snart redo att tas i bruk

Renovas nya verkstad i Bönekulla på Hisingen är så gott som klar, och i vår är det dags för inflyttning. Bygget har skett med hållbarhet i fokus. Troligen blir det den första verkstaden i Europa som miljöcertifieras enligt den internationella standarden BREEAM.

– Det känns väldigt bra att få en fräsch, toppmodern verkstad med god arbetsmiljö, säger verkstadschef Lester Johnsson.

– En verkstad där vi dessutom kommer att kunna erbjuda ett bredare utbud av tjänster än tidigare.

Den nya verkstaden kommer att innehålla fyra delar: En reparationsdel för fordon, en servicedel, en reparationshall för containrar med plats för uteserviceavdelningen samt en bläster- och lackeringsavdelning.

Långt innan bygget startade stod det klart att projektet skulle jobba för någon form av miljöcertifiering.

– Vi tittade på flera alternativ och fastnade för BREEAM, eftersom den innefattar inte bara själva byggnaden, utan även verksamheten och hur lokalerna fungerar för medarbetarna.

– Hållbarhet i alla led premieras, och den sociala hållbarheten är viktig.

BREEAM har ett poängsystem från 1 till 100 där bland annat planering, byggprocess, materialval, energisystem, transporter, avfallshantering och förutsättningar för medarbetarnas hälsa och välmående poängsätts.

– Vår bedömning är att vi med bred marginal kommer att klara nivån Very Good, säger Lester.

Den nya verkstadsbyggnaden är på 6 500 kvadratmeter, med 200 kvadratmeter kontor på övervåningen. Hållbarhet har varit ledstjärnan genom hela projektet: Den sten som sprängdes bort i samband med markarbetena krossades, sorterades och återanvändes vid olika moment i bygget.

När utomhusytorna asfalterades sparades markremsor för ökad biologisk mångfald. Man byggde även en så kallad rainingarden för att ta hand om ytvatten.

Byggmaterialet till verkstaden har valts med omsorg. Man har bland annat tittat på hur det producerats och om det går att återvinna. För byggnadens uppvärmning används främst bergvärme. Delar av taket är även förberett för solceller.

Även inomhus är en god arbetsmiljö A och O. Bra ventilation, belysning och akustik är viktigt, liksom säkerheten.

– Vi har planerat för säkra gångstråk, minimal trucktrafik och god säkerhet för arbeten på hög höjd, säger Lester.

I lackerings- och blästringsanläggningen satsar man på energisnål torkning, och på metoder som minskar användningen av färger och lacker.

Provtryckning av behållare för tankfordon blir en ny tjänst på verkstaden.

– Här ska vi använda regnvatten från husets tak, som samlas upp i en stor tank. Vattnet kommer vi sedan med hjälp av ett cirkulationssystem återanvända flera gånger, och på så vis minska vattenförbrukningen.

Verkstaden slutbesiktigas under våren 2024. En preliminär BREEAM-certifiering är på gång.

– För att få den slutgiltiga certifieringen ska verksamheten ha varit i gång en tid. Vi räknar med att få den innan 2024 är till ända, säger Lester.

■

Lester Johnsson
Verkstadschef

OM BREEAM

Certifieringssystemet BREEAM är ursprungligen brittiskt. Förkortningen står för Building Research Establishment Environmental Assessment Method. Den svenska versionen, BREEAM-SE, hanteras av Sweden Green Building Council.

Peter Johansson och Jonathan Hahne är två av medarbetarna som ser fram emot inflyttningen i nya lokaler.

Ny säkerhetsenhet stärker Renovas beredskap i en orolig omvärld

– Renova är en länk i den kedja som måste hålla samman för att samhället ska fungera i alla lägen. Det finns ingen hotbild direkt mot Renova, men den ökade hotbilden mot Sverige påverkar även oss konstaterar Elin Ekfeldt, säkerhetschef på Renova.

Säkerhetsfrågor har kommit alltmer i fokus på senare år. Det har också blivit tydligt hur sårbart samhället är. Ett fartyg på tvären i Suez-kanalen gav följd effekter för hela världen, liksom pandemin och krigsutbrottet i Ukraina.

– Alla verksamheter idag har kritiska beroenden, påminner Elin. El, bränsle, internet, IT-system, reservdelar, fordon – listan kan göras lång. Allt detta måste levereras av en aktör som i sin tur är beroende av en annan aktör.

– För Renova, som har verksamheter som aldrig får stanna av, är sårbarhet inget alternativ. Vi måste vara robusta och förberedda, det är en del av vårt uppdrag.

Elin Ekfeldts roll som säkerhetschef handlar bland annat om att kartlägga beroenden, risker och hot och se hur beredskapen på Renova kan förstärkas. För att lyckas med detta krävs samverkan, såväl internt som externt.

– Vi har ett väldigt gott samarbete inom Göteborgs Stad, med bland annat regelbundna arbetsmöten och avstämningar.

Hon pekar på tre områden som är särskilt viktiga att jobba med just nu:

Ett av dem är förmågan att hantera en allvarlig händelse. En sådan kan vara allt från elavbrott till översvämningar eller att Göteborg utsätts för en terrorattack.

– Hur agerar vi om hela centrum

stängs av? Eller om vi inte kommer åt våra IT-system?

Koncernledningen på Renova har under hösten övat och utbildats i incidentledning vid två tillfällen. Fler övningar planeras.

Personsäkerhet är en annan viktig fråga. Pro-kriminella beteenden har ökat i vissa kretsar i samhället, med hot och våld som följd. Renovas medarbetare, exempelvis miljöarbetare och medarbetare på återvinningscentraler, möter detta.

– Här måste vi rusta oss, både genom utbildning och genom att ha tydliga rutiner att luta oss mot, säger Elin. Det ska kännas tryggt att gå till jobbet.

Arbetsmiljöarbetet utvecklas med hjälp av avvikelserapportering

Renova strävar efter en säker arbetsmiljö där medarbetare känner sig trygga och inte utsätts för skador eller risker som påverkar dem på kort eller lång sikt. Målet är att medarbetarna ska känna sig säkra och må bra under hela sin anställning och även efter anställning. Rapportering av händelser och avvikelser är grunden för vårt systematiska arbetsmiljöarbete.

Alla anställda är skyldiga att rapportera in arbetsmiljöhändelser i ett system – TRIA. Det hjälper oss som arbetsgivare att uppmärksamma och åtgärda brister och risker i arbetet och

därigenom stärka det förebyggande arbetet. Statistiskt ser vi en ökning av olyckor från 2022 till 2023 och bedömer att det delvis är en effekt av arbetet vi gjort för att öka vår rappor-

tering, men också på grund av att det finns riskområden vi inte kan påverka utan stöd från tredje part.

Ett aktuellt exempel från 2023 är hanteringen av engångsbehållare

Informationssäkerhet är ett tredje viktigt område. Förr handlade säkerhet om att ha rejäla dörrlås för att hålla tjuvar ute. Idag är dörrlåsen digitala. Cyberattacker, olaga inträng i system och informationsförlust har ökat rekordartat.

Informationssäkerhet är en förtroendefråga, framhåller Elin.

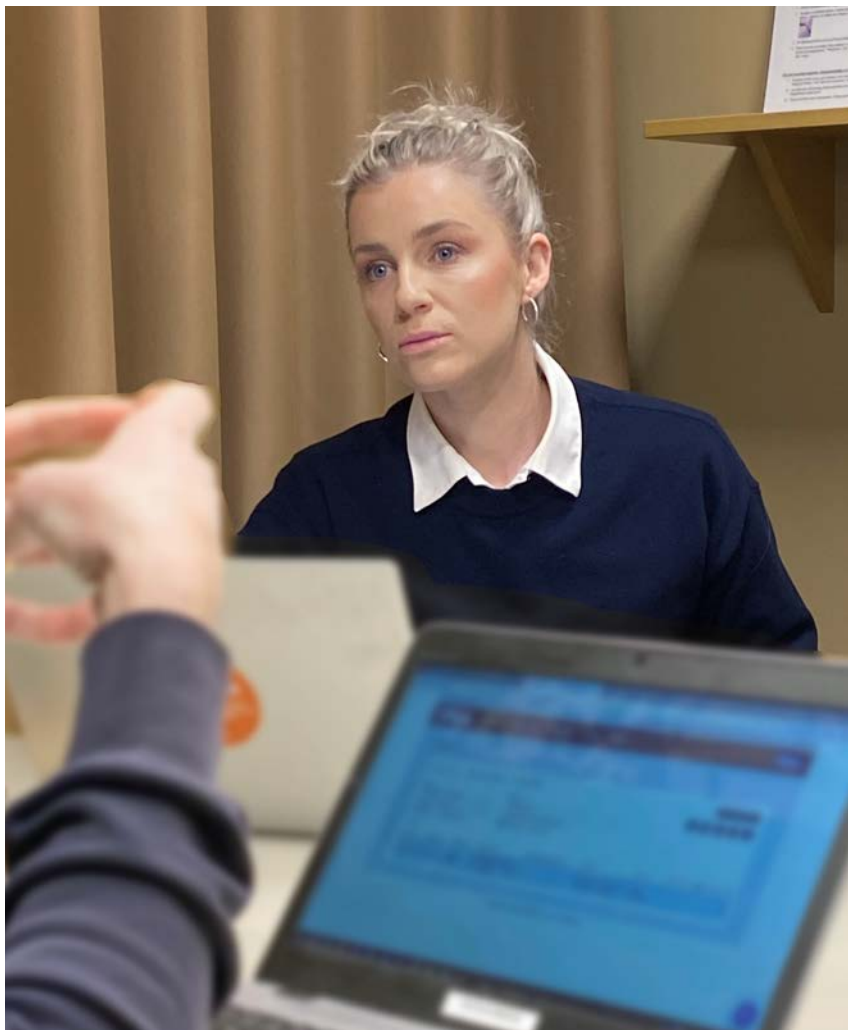
Obehöriga måste hållas ute ur våra system. Kritisk information om bolaget eller personuppgifter ska inte gå att komma åt.

– Kunder, medarbetare och uppdragsgivare ska kunna lita på att vi skyddar vår information.

I början av 2024 kommer vi ha en person på plats som ska jobba särskilt med de här frågorna. ■

NY ENHET FÖR SÄKERHETSFRÅGOR

2023 samlades ansvaret för säkerhetsfrågor på Renova hos en nyinrättad tjänst som säkerhetschef. Samtidigt bildades Enheten för säkerhet och fysisk arbetsmiljö. Här ingår även Renovas arbetsmiljöingenjör och säkerhetsrådgivaren (expert på transport av farligt gods och säkerhetsfrågor inom arbetsmiljö) samt en ansvarig för informations-säkerhetsfrågorna.

En del av Elin Ekfeldts arbete är att stötta Renovas chefer i frågor om personsäkerhet för medarbetarna.

för drycker som orsakat olyckor i samband med att vi transporterat och hanterat dem i avfallshanteringen. För att genomföra en förändring krävdes att vi etablerade ett samarbete med andra aktörer, i det här fallet Arbetsmiljöverket, Kretslopp och Vatten, Bryggeriföreningarna och Hotell- och Restaurangbranschen.

– En åtgärd var att informera restaurang- och hotellverksamheter i vårt område om att de behöver se över sin hantering. Vi hade också kontakt med bland andra Arbetsmiljöverket och i den dialogen uppmärksammades att något nationellt regelverk kring hanteringen av trycksatta engångsbehållare för dryck inte finns än, berättar Martin Rotter, arbetsmiljöingenjör.

Renova hade 159 rapporterade olyckshändelser under 2023, varav 30 var olyckor som lett till sjukfrånvaro. Det var en ökning jämfört med 2022 då Renova hade 109 olyckshändelser, varav 32 var olyckor som lett till sjukfrånvaro. Även om antalet olyckshändelser ökat under året har antalet olyckor som lett till sjukfrånvaro inte ökat.

– Det är så klart oroväckande att antalet olyckor ökar, men vi är också tacksamma för att medarbetarna är noga med att rapportera händelser så att vi kan åtgärda brister för att minimera framtida olyckor, säger Martin Rotter.

Vi arbetar för att minska det totala antalet olyckshändelser i första hand

med åtgärder där vi kan påverka på egen hand. För att på sikt skapa en minskning av olyckshändelser jobbar vi, förutom med vår händelserapportering, att förändra vår säkerhetskultur, förbättra hur vi arbetar med riskbedömningar och utredningar av händelser.

Martin Rotter
Arbetsmiljöingenjör

RENOVAS MILJÖSTIPENDIAT 2023

”All mikroplast en fara för fiskar”

Idag finns det mikroplast i stort sett överallt – i hela ekosystemet. En stor del av mikroplasten hamnar i vattendrag där fiskar och andra djur riskerar att skadas eller förgiftas av kemikalierna som plasten innehåller.

Årets miljöstipendiat, Azora König Kardgar doktorand vid Institutionen för biologi och miljövetenskap vid Göteborgs universitet, har i sin forskning specialiserat sig på hur mikroplast påverkar sötvattenfiskar – bland annat den svenska abborren.

– Bioplast och så kallad biologiskt nedbrytbar plast beskrivs ofta som ett hållbart och säkert alternativ. Till min förvåning visade sig bioplast ha större påverkan på fisken än ”vanlig” plast. Bioplast kan brytas ner snabbare inuti fisken och i så små delar att den kan tränga in i alla typer av celler i fiskens kropp.

Även mikroplast från återvunnen plast verkar medföra större risker.

Plast som återvunnits utan tillräckligt kontrollerade former kan innehålla tusentals olika kemikalier. Exakt vilka kemikalier det är som påverkat fisken och hur det i förlängningen kan ha effekt på andra djurs och människors hälsa är ännu oklart för Azora och hennes team.

– Jag är så glad över stipendiet från Renova som nu ger mig utrymme att gå djupare in på effekten av återvunnen plast, säger Azora König Kardgar. ■

Vill du veta mer om Azoras forskning och miljöstipendiet? Scanna QR-koden.

RENOVAS MILJÖSTIPENDIUM

Renova donerar 100 000 kronor årligen till ett forskningsstipendium för doktorander och unga forskare vid Chalmers och Göteborgs universitet. Forskningen ska bedrivas inom miljöområdet och ha anknytning till Renovas verksamhet.

Hållbarhetsseminariet innehöll kunskap om framsteg och framtidsperspektiv

Årets hållbarhetsseminarium blev även i år en lyckad mötesplats för kunskapsutbyte och inspiration, för oss på Renova och våra engagerade kunder. Tillsammans delade vi framsteg som gjorts under året och tog sikte på vägen mot en mer hållbar framtid.

Medarbetare från Renova berättade om vikten av att återanvända material och hur vi utvecklar materialåtervinningen kontinuerligt. En del handlade om koldioxidinfångning och lärdo-

mar vi dragit av de förstudier som gjorts inom området. Deltagarna fick också veta mer om BREEAM-certifieringen av vår nya fordonsverkstad på Hisingen samt vår satsning på likabehandling och inkludering.

Två av Renovas kunder fick möjlighet att inspirera deltagarna genom att berätta om sina respektive hållbarhetsarbeten. Claes Lundberg från Renahav Sverige AB berättade om hur vi tillsammans kan vända avfall till värdefulla produkter. Åsa Tenggren ifrån Skeppsviken inspirerade genom att visa hur statistik i Renovas kundportal varit en nyckel i deras hållbarhetsarbete.

– Vi är tacksamma för det engagemang från deltagarna som präglade seminariet. Vi är övertygade om att samarbete är nyckeln till en hållbar framtid, säger Marlene Hedendal, hållbarhetschef. ■

Att mäta är att veta – på vägen mot noll utsläpp för Skeppsviken

På Skeppsviken har man järnkoll på sitt byggavfall. Ett av verktygen som används för att mäta resan mot noll utsläpp är Renova Miljös kundportal.

– Statistiken och siffrorna som vi får ut därifrån hjälper oss att mäta och få koll på hur det egentligen ser ut, säger Åsa Tenggren, hållbarhetschef på företaget.

Bygg- och anläggningsbranschen står idag för uppemot 40 procent* av allt det avfall som uppkommer i samhället. Höga siffror som behöver sänkas för en hållbar framtid. För ett par år sedan fattade bygg- och fastighetskoncernen Skeppsviken beslut om att skriva på byggbranschens färdplan om att vara klimatneutrala och ha noll utsläpp av växthusgaser till 2045. I samband med beslutet påbörjade Skeppsviken sitt koncept ”Nollresan – mot Noll CO₂ 2045”.

– Första målet är att 2025 påvisa en minskning av våra utsläpp. För att nå målsättningarna behöver vi mäta, bland annat avfall, för att veta hur vi

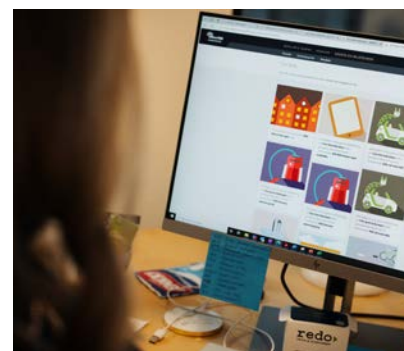
ligger till mot mål, men även följa upp och identifiera förbättringsområden i vår verksamhet. Det är först när vi har fakta som vi kan göra något reellt åt vårt avfall, säger hon.

Skeppsviken har verksamhet i andra regioner men det är för det avfall som uppstår inom Göteborgsregionen som Åsa kan följa statistiken i Renova Miljös kundportal.

– En viktig del som vi fokuserat på inom Nollresan är att det ska vara enkelt att förstå och att alla ska veta vad de kan göra för att förändra och minska påverkan från vår verksamhet. Renovas kundportal ger oss och våra medarbetare den enkelhet och tydlighet vi önskar så att vi alla kan hjälpas åt att säkerställa att avfallet når så högt upp i avfallstrappan som möjligt.

Åsa kan snabbt se i portalen om någon avfallsfraktion sticker i väg och ökar eller om det är något som inte fungerar.

– Det är så bra att man kan följa projekten och inte bara ta ut statistik på årsbasis. Det är väldigt lätt att ta upp dialogen med platschefen på ett bygge om något inte fungerar som det ska. Till exempel om gipsavfallet ökar frågar vi oss: Vad beror det på?

Renova Miljös portal ger oss tillgång till bra information som vi sedan själva kan bearbeta. Den ger våra medarbetare en översikt över de avfallsmängder som uppkommer inom ett projekt som de kan följa upp och vidta åtgärder för. Portalen visar även våra utsläpp i CO₂, vilket underlättar mycket för oss i vår klimatkartläggning, säger Åsa Tenggren.

Kan vi göra på annat sätt? Det är stora pengar att spara genom att minska spill som går till avfall, så visst är det en konkurrensfördel för oss att vi har sådan koll, säger hon.

Varje nytt projekt startar med ett avfallsmöte mellan Skeppsviken och Renova Miljö. Då går man igenom vilka olika fraktioner som kan tänkas uppstå, var avfallssorteringen ska ske och hur containrar och depåer ska få plats.

– Det är oftast det största problemet vid till exempel en renovering – att få plats med avfallscontainrar. Men Renova Miljö är fantastiskt duktiga på att vara med och hitta lösningar och dessutom att göra uppföljningar och komma ut till byggplatserna om det är något som behöver förändras eller inte fungerar. Vi har en ständig dialog med varandra, avslutar hon. ■

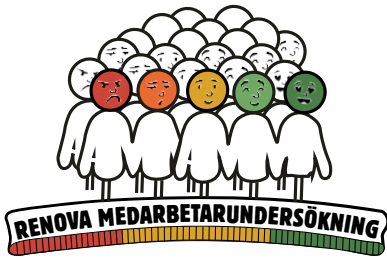

Det gäller att göra informationen enkel och tillgänglig. Alla ska förstå den. Renova Miljö har jobbat mycket med visualiseringen av alla siffror så att man lätt kan se vad effekterna blir av att avfallet kan återvinnas eller återbrukas, säger Åsa Tenggren.

DETTA ÄR SKEPPSVIKEN

Skeppsviken är en koncern inom bygg- och fastighetsutveckling med bas i Göteborg och Skövde. Koncernen bygger, utvecklar och förvaltar bostäder och kommersiella fastigheter i hela Västsverige.

* Boverket.se – ”Bygg- och fastighetssektorns uppkomna mängder av avfall”

Under hösten 2023 genomfördes medarbetarundersökningen. Genom resultaten kan både chefer och medarbetare se vad som fungerar bra och vad som behöver utvecklas och förbättras.

Renova genomför medarbetarundersökningen vartannat år. På koncernnivå kan vi se en stor förbättring på i stort sett alla frågeområden jämfört med resultatet 2021. Och det är glädjande att hela 88 procent av medarbetarna har deltagit i år.

– Den höga svarsprocenten betyder att vi kan dra en hel del säkra slutsatser från resultatet som överlag är väldigt bra, säger Elna Hansson, HR-chef. Det visar också på ett starkt engagemang och en vilja att vara med och utveckla sin arbetsplats.

Det frågeområde som haft störst positiv utveckling från mätningen 2021 till 2023, är ledarskapsindexet. Från 73 procent förra mätningen till 81 procent i år.

Ledarskapsindex mäter bland annat medarbetarnas uppfattning om chefen är tydlig i sin kommunikation, uppmuntrar nytänkande och förslag

från medarbetare och utövar ett bra ledarskap. Även medarbetarnas uppfattning om huruvida chefen lyssnar när synpunkter framförs mäts.

Delaktighetsindex har också ökat. Där mäts medarbetarnas upplevda möjlighet att påverka sitt dagliga arbete och känslan av delaktighet i de beslut som rör ens arbete. Resultat är ett delaktighetsindex på 73 procent, vilket är en ökning med 3 procentenheter från föregående mätning.

Vad händer nu?

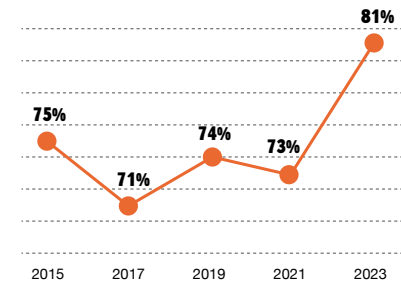
Tillsammans med medarbetarna ska cheferna göra en prioritering av vilka frågor grupperna ska arbeta vidare med. Det kan gälla frågor där gruppen vill jobba vidare för att säkerställa att det goda resultatet kommer att stå sig. Det kan också gälla områden där resultatet kräver förbättringsarbeten och utveckling för att öka förutsättningarna för arbetsgruppen att göra ett bra jobb och må bra.

– Det är nu det viktigaste jobbet startar, när chefer och medarbetare tillsammans jobbar vidare utifrån resultatet för att utveckla och förbättra gruppens arbete och förutsättningar, säger Elna Hansson. ■

gott utfall hittills. Medarbetarna som deltog i utvärderingen uppger att de valde 80/90/100 för att spara på kroppen och få mer tid till återhämtning och fritid. De uppger att de nu har förutsättningar att jobba vidare till när de själva önskar gå i pension. Samtliga medarbetare upplever att deras hälsa och välmående har påverkats positivt. Möjligheten har verkligen levt upp till deras förväntningar.

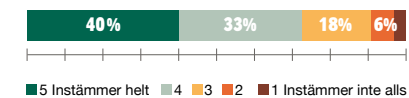
Även chefer och kollegor runtomkring är nöjda. Ingen av cheferna i utvärderingen uppger att arbetsgrup-

Ledarskapsindex

Ledarskapsindex, utveckling. Den satsning på att utveckla ledarskapet i organisationen som genomförts de senaste åren har gett resultat.

Delaktighetsindex

Renovas medarbetare upplever i hög grad att de har möjlighet att påverka sitt dagliga arbete och känner sig delaktiga i beslut som rör dem i vardagen. En förbättring jämfört med mätningen 2021.

Elna Hansson
HR-chef

Ett hållbart arbetsliv med 80/90/100

Med modellen 80/90/100 får Renovas medarbetare som närmar sig pension möjlighet att gå ner i arbetstid.

Ett av syftena är att medarbetarna ska hålla hela arbetslivet och även efter. Det blir en mjukare övergång till pensioneringen och kompetensöverföringen kan ske under en längre period.

Ett drygt år efter införandet av 80/90/100 har en första utvärdering gjorts under hösten 2023 och den visar på ett

pen har påverkats negativt till följd av att ha en kollega som arbetar enligt 80/90/100. En chef uppger att två medarbetare har skjutit på sin pension tack vare den här möjligheten.

– Genom att erbjuda 80/90/100 till anställda vill vi bidra till ett långsiktigt hållbart arbetsliv och bättre hälsa genom att ge möjlighet att orka arbeta till önskad pensionsålder. Modellen är också viktig för vår kompetensförsörjning, säger Elna Hansson, HR-chef. Vi kan genom den behålla medarbetare med lång erfarenhet längre. ■

80/90/100 innebär att medarbetaren arbetar 80% av nuvarande sysselsättningsgrad, får 90% av nuvarande lön och får 100% avsättning för tjänstepension.

Ökad kunskap om HBTQI

– en viktig del av likabehandlingsarbetet

2023 har vi haft fokus på HBTQI i likabehandlingsarbetet. Det har märkts på flera olika sätt. Den regnbågsfärgade knappen "Var dig själv" har fått stort genomslag bland våra medarbetare.

Regnbågsfärgerna står för mångfald, respekt, tolerans, öppenhet och alla människors lika värde. Det är värden som vi på Renova delar och står för.

Under året har vi erbjudit fyra olika temaföreläsningar för alla medarbetare på Renova, som en kompetenshöjande insats. Först ut var föreläsningen med temat Vad är normer och HBTQI, där medarbetarna fick en gemensam kunskapsbas och förståelse för frågor om normer, normkritik och HBTQI.

Övriga föreläsningar var:

- Varför firar vi Pride?
- Hur kan jag vara en stöttande närstående/kollega?
- Fördjupning inom kön och sexualitet.

Förutom föreläsningarna har vi pratat om HBTQI bland annat på arbets-

platsträffar, där vi tagit fram material för att öka kunskapen och skapa dialog.

– Från ledningens sida har vi understrukt vikten av kunskap om HBTQI-frågor för att vi ska vara en attraktiv och inkluderande arbetsplats för alla, säger vd Anders Åström. ■

Pom Sandhagen från RFSL utbildade Renovas chefer och medarbetare under året.

En rad aktiviteter, förutom kunskapshöjande föreläsningar om HBTQI, har genomförts under året

- Var dig själv-knapp.
- Var dig själv-dekal på våra fordon.
- Budskap vid våra kaffemaskiner, för att öka kunskapen om HBTQI-frågor hos alla medarbetare.
- Obligatorisk frukostföreläsning för alla chefer och gruppleddare.
- På Pride-festivalen i juni hade vi ett eget tält. Det fanns även möjlighet att gå med i Pride-paraden, där Renova i år hade en regnbågsklädd sopbil som anförare.

Under 2024 sätter vi fokus på etnicitet/hudfärg i likabehandlingsarbetet och kommer på olika sätt arbeta med det temat. Precis som tidigare år ska vi ta vara på medarbetarnas erfarenheter och kunskaper.

– Det övergripande målet är att skapa en inkluderande arbetsplats där vi är öppna och ser värdet av våra medarbetares olika erfarenheter och kunskaper, säger Tony Carlsson, Affärsområdeschef Logistik och ordförande i Likabehandlingsgruppen. ■

På West Pride ökar vi kunskapen om vårt likabehandlingsarbete

Renova har under 2023 haft fokus på kön och HBTQI-frågor i likabehandlingsarbetet. En viktig del i arbetet är att vara synliga som deltagare i West Pride. Under evenemanget kan vi öka kunskapen om vårt likabehandlingsarbete och visa att vi är en arbetsgivare som tar frågorna om allas lika värde på allvar.

Tony Carlsson
Affärsområdeschef Logistik

Elna Hansson
HR-chef

Förutom ett Renova-tält i Prideparken, där vi mötte besökare och fick berätta om oss som arbetsgivare, gick vi stolta i Prideparaden. I år ledda av en sopbil med regnbågsfärger, ackompanjerade av härlig musik.

Genom olika åtgärder och initiativ strävar vi efter att skapa en arbetsmiljö präglad av trygghet, inkludering och respekt för alla medarbetares olikheter.

– Genom vårt likabehandlingsarbete vill vi vara en arbetsplats där olikheter inte bara tolereras utan uppmärksammas. I Prideparaden blev vår sopbil en symbol för detta engagemang, med regnbågsfärger och pulserande musik säger Elna Hansson, HR-chef.

Renova strävar efter att vara en föregångare inom branschen och skapa en arbetsplats där mångfald,

jämställdhet och tillgänglighet präglar företagskulturen.

– Vi hoppas att vårt arbete kan inspirera och uppmuntra andra aktörer inom vår bransch att följa vårt exempel och främja förändring säger, Tony Carlsson, Affärsområdeschef Logistik och ordförande i Likabehandlingsgruppen. ■

Hållbarhetsdata

Renovas hållbarhetsredovisningar var mellan 2010–2020 upp-
rättade enligt Global Reporting Initiatives (GRI) tillämpningsnivå
Core. Från 2021 har vi valt att i stället fokusera redovisningen
på vårt arbete med de hållbarhetsfrågor som är mest väsentliga
för verksamheten och våra intressenter. Så även redovisningen
för 2023.

De nyckeltal som redovisas är samma som tidigare år och är
därmed framtagna med utgångspunkt i GRI Standards. Från
2022 publicerar vi vår hållbarhetsdata direkt på vår webbplats
renova.se/hallbarhetsdata.

Scanna QR-koden för att komma till aktuella
hållbarhetsdata.

LAGSTIFTNING

EU fortsätter att införa lagstiftning
på hållbarhetsområdet och under
2023 fastställdes både ESRS som
är standarder för hållbarhets-
redovisning och krav kopplat till
EU-taxomin, vars syfte är att
styra ekonomiska flöden i en
hållbar riktning.

Renova AB

Box 156
401 22 Göteborg

Besöksadress

Gullbergs strandgata 20-22
411 04 Göteborg

Tel 031-61 80 00

E-post info@renova.se

Org. nr 556108-3337

www.renova.se

Grafisk produktion

Renova, Nowa Empower

Text

Renova, Nowa Empower

Foto & illustration

Peter Nilsson, Lars Ardarve, Björn Falkevik, Renova

Tryck

Renovas Hållbarhetsredovisning är tryckt hos Åtta.45 Tryckeri AB och uppfyller kriterierna för en svanenmärkt trycksak.

